

lange en bedre Erklæring af Regjeringens Repræsentant end den, der saaledes er givet af den høitærede Minister.

Krieger: Jeg veed meget godt, at det er den behageligste og letteste Stilling, som den ærede Underviisningsminister indtager, en Stilling, som altid finder Paastjønne hos Mange, men jeg veed tillige, at det er en Stilling, der ikke er i Repræsentationens virkelige Interesse, saasandt Sagerne gode Behandling fremfor Alt maag ligge Repræsentationen paa Sinde. Den ærede sidste Taler fremhævede flere Tilfælde, hvor der tidligere var fremkommet private Lovforslag, som den daværende Minister var gaaet ind paa, uagtet det stod for det ærede Medlem som tvivlsomt, hvorvidt det havde været i Skolevæsenets Interesse; men dette synes mig dog ikke at være nogen synderlig Ubefaling for at gaae videre paa den samme Eftergivnehedens Vej. Jeg vil ikke inblade mig paa selve de af ham nævnte Spørgsmaal, der jo have været meget omtvistede, men det forekommer mig netop, efter hvad den ærede Rigsdagsmand selv fremhævede, at ligge klart for, at det just ikke er Exempler, der skulle stilles op som lysende Forbilleder. Men den foreliggende Sag er derhos af en ganske egen Bestaffenhed og navnlig af en anden Natur end de af ham anførte Lovforslag. Det er med Føie blevet fremhævet, og jeg synes, at det ærede Medlem reent sprang dette Hensyn over, at der her er Spørgsmaal om et Forhold, der efter sin Natur ligefrem hører ind under Administrationen, nemlig om, hvorledes de offentlige Prøver skulle ordnes. Spørgsmaal af administrativ Natur kunne jo naturligvis falde ind under Lovgivningsmagten, de kunne faae Lovgivningsform, og de maage meget ofte bringes ind for Lovgivningsmagten af den simple Grund, at de medføre Udgifter, og at der dertil kan knytte sig Rettigheder, men Ingen vil dog vel kunne nægte, at det foreliggende Spørgsmaal er et saadant, hvorom man med fuld Føie snarere kan vente en begrundet og paa Erfaring og Overbevielse støttet Mening af vedkommende Fagminister end af os, der sidde her. Dette er et Hovedpunkt. Naar den ærede Minister meente, at min

Slutningsbemærkning var uberettiget, saa vise de fra ham faldne Udtalelser desværre, at mine Ytringer kun have været altfor berettigede. Den ærede Landsthingsmand, som sidder i Nærheden af Ministeren (Jessen), kan være fuldkommen rolig for, at der endda bliver Arbejde og Ansvar nok for Repræsentationen, selv om Ministeren indtager den Stilling i deslige Sager, som jeg ønsker; der bliver sandelig Arbejde og Ansvar nok tilbage for os. Vansteligheden ved saadanne Lovforslag, som det foreliggende, bestaaer netop deri, at der er mangfoldige Forhold ved dem, som ikke kunne kendes af Andre end af Ministeren, og med Hensyn til hvilke Forslag ikke med Held kunne stilles af Andre end Ministeren eller i alt Fald ikke uden hans Medvirkning. Et saadant Spørgsmaal som det, der nu gjentagne Gange er blevet fremhævet, nemlig, hvilke Udgifter der skal kunne anvendes for at bringe denne Lov til Udførelse, angaaer netop et Forhold, til hvis Ordning intet enkelt Medlem af Thinget ret vel vil kunne gjøre noget Forslag, forbi det kræver administrative Oplysninger, som kun kunne bringes tilveie fra Ministerens Haand. Udgiftspunktet er blevet fremhævet af mig, ikke, som den ærede sidste Taler syntes at ville antyde, som en Indvending imod den hele Foranstaltning, fordi den vil medføre Bekostninger; jeg har tværtimod sagt, at, hvis denne Foranstaltning skal gennemføres ordentligt, saa bør Loven strax anvise tilstrækkelige Midler til dens Gennemførelse, og dette Punkt bør ikke slydes ud i det Uvisse, saa at der senere kan knappes af. Den Lov, der her er Spørgsmaal om, er ikke uvigtig. Enhver Institution, som staaer i Forbindelse med Oplysningsvæsenet og navnlig med det hele Folks Oplysning, er en overordentlig vigtig Sag; det er en Sag, til hvilken jeg gjerne vil give flere Midler, end der hidtil er bevilget, naar de kun anvendes paa en forstandig og hensigtsmæssig Maade, men det er tillige en Sag, i hvilken man med Billighed kan forlange, at Regjeringen ikke indskrænker sig til en Tilfueres Rolle.

Jessen: Maa jeg blot til den høitærede sidste Talers Ytring bemærke, at der i Lovforslagets § 8 indeholdes en Bevilling til at